Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор
ННІ «Каразінський інститут
міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«27» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА РОЗВИТОК ЛІДЕРСТВА

рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

спеціальність: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»

спеціалізація: С1.01 «Економіка»
освітня програма: «Міжнародне підприємництво»

вид дисципліни: обов’язкова

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“27” серпня 2026 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики ХНУ імені В. Н. Каразіна

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Протокол від “26” серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

_____ Анна ЗАЙЦЕВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародне підприємництво»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародне підприємництво»

_____Аліна Шолом

Програму погоджено на засіданні науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Протокол від “27” серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

_____ Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародне підприємництво та розвиток лідерства» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне підприємництво» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», спеціалізацією С1.01 «Економіка».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни полягає у формуванні системи теоретичних знань і практичних навичок у сфері міжнародного підприємництва, започаткування та розвитку підприємницьких структур на зарубіжних ринках, обґрунтування підприємницьких рішень в умовах глобальної конкуренції та невизначеності, а також у розвитку лідерських якостей, необхідних для управління міжнародними бізнес-проєктами, міжкультурними командами та організаційними змінами.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

– засвоєння теоретичних засад міжнародного підприємництва, форм і моделей виходу підприємницьких структур на зарубіжні ринки та особливостей їх функціонування у глобальному бізнес-середовищі;

– формування навичок аналізу міжнародного підприємницького середовища, конкурентних позицій, глобальних ризиків і можливостей, а також обґрунтування стратегій розвитку бізнесу;

– набуття практичних умінь з бізнес-планування, фінансування, фандрайзингу, оцінювання фінансово-економічної доцільності, облікових і податкових аспектів міжнародних підприємницьких проєктів;

– розвиток лідерських, комунікаційних і міжособистісних компетентностей, необхідних для роботи в міжкультурних командах, управління змінами, прийняття етичних і соціально відповідальних рішень та використання цифрових інструментів у міжнародному підприємництві.

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	–
Семестр	
4-й	–
Лекції	

32 год.	–
Практичні заняття	
32 год.	–
Самостійна робота	
56 год.	–
Індивідуальні завдання	
Курсова робота – 30 год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дисципліна:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері міжнародного підприємництва з урахуванням закономірностей функціонування глобальних ринків, міжнародної економічної інтеграції, економічних ризиків і викликів у міжнародному середовищі. Фахівці володіють компетенціями для прийняття стратегічних рішень, управління міжнародними бізнес-проєктами, прогнозування економічних процесів, ефективної оцінки ризиків, використання цифрових технологій та інновацій у підприємницькій діяльності.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ФК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

ФК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

ФК15. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур.

ФК16. Здатність оцінювати та прогнозувати вплив глобальних політичних та економічних подій на підприємницьке середовище для прийняття обґрунтованих підприємницьких рішень.

ФК18. Здатність застосовувати цифрові технології для аналізу ринкових даних, конкурентного середовища та поведінки споживачів у міжнародному контексті.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дисципліна

РН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

РН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

РН27. Розв'язувати прикладні завдання в сфері обліку, аналізу, контролю, оподаткування міжнародних підприємницьких структур.

1.8. Пререквізити: вивчення навчальних дисциплін

Базові знання за освітньо-професійною програмою «Міжнародне підприємництво» з дисциплін: «Економікс», «Економічна теорія підприємництва», «Менеджмент»,

«Маркетинг», «Правознавство», «Міжнародні економічні відносини» та «Ризик-менеджмент».

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. МІЖНАРОДНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО: СТВОРЕННЯ, ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТОК У ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

ТЕМА 1. Сутність та середовище міжнародного підприємництва

Поняття, ознаки та функції міжнародного підприємництва. Суб'єкти міжнародної підприємницької діяльності. Мотиви інтернаціоналізації бізнесу. Глобальне, регіональне та національне підприємницьке середовище. Інституційні, політико-правові, економічні, соціокультурні та технологічні фактори міжнародного підприємництва. Вплив міжнародної економічної інтеграції, глобальних ризиків і криз на підприємницькі рішення. Цифровізація та платформізація міжнародного бізнесу.

ТЕМА 2. Стратегії виходу на зарубіжні ринки та міжнародні бізнес-моделі

Вибір цільового зарубіжного ринку та оцінювання його привабливості. Форми міжнародного підприємництва: експорт, ліцензування, франчайзинг, контрактні форми, спільні підприємства, стратегічні альянси, дочірні компанії, електронна комерція. Організаційно-правові аспекти започаткування та масштабування бізнесу. Вибір юрисдикції, партнерів і моделі присутності. Побудова міжнародної бізнес-моделі та ціннісної пропозиції. Бізнес-план міжнародного підприємницького проєкту.

ТЕМА 3. Фінансове планування, облік, оподаткування та фінансування міжнародних підприємницьких проєктів

Визначення потреби в капіталі та структура фінансового плану. Прогноз доходів, витрат і руху грошових коштів. Аналіз беззбитковості та економічної доцільності проєкту. Джерела фінансування: власний і позиковий капітал, венчурне фінансування, бізнес-ангели, краудфандинг, міжнародні гранти. Базові облікові, контрольні та податкові аспекти діяльності міжнародних підприємницьких структур. Валютні та фінансові ризики. Використання цифрових інструментів для фінансового планування та контролю.

ТЕМА 4. Міжнародний маркетинг, цифрові канали та глобальна конкурентоспроможність

Міжнародні маркетингові дослідження, сегментація та вибір цільових ринків. Стандартизація та адаптація маркетингового комплексу. Формування ціни, каналів збуту та комунікацій на зарубіжних ринках. Конкурентні стратегії та оцінювання конкурентного середовища. Цифровий маркетинг, маркетплейси та міжнародні платформи. Аналіз поведінки споживачів і використання цифрових даних для прийняття підприємницьких рішень.

РОЗДІЛ 2. ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ЛІДЕРСТВО В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

ТЕМА 5. Підприємницьке лідерство та особистий професійний розвиток

Природа підприємницького лідерства. Еволюція концепцій і стилів лідерства. Підприємець як лідер і агент змін. Самолідерство, критичне та креативне мислення, відповідальність і готовність до прийняття рішень в умовах невизначеності. Формування індивідуальної траєкторії професійного розвитку. Емоційний інтелект, стресостійкість і адаптивність підприємця-лідера.

ТЕМА 6. Лідерство в міжкультурних командах та соціально-трудових відносинах

Особливості лідерства у міжнародному та міжкультурному середовищі. Культурні відмінності та їх вплив на комунікацію, мотивацію і прийняття рішень. Командотворення, групова динаміка та розподіл ролей. Управління конфліктами і переговорами в команді.

Соціально-трудові відносини у міжнародному бізнесі. Інклюзивність, різноманіття, довіра та психологічна безпека як складові ефективної команди.

ТЕМА 7. Лідерство в умовах цифрової трансформації та глобальної невизначеності

Цифрове лідерство та нові компетентності підприємця. Управління розподіленими, дистанційними та гібридними командами. Data-Driven Leadership та використання цифрових інструментів у прийнятті рішень. VUCA- та BANI-середовище. Вплив глобальних політичних та економічних подій на міжнародне підприємництво. Сценарне мислення, управління змінами, адаптація бізнес-моделі та організаційна стійкість.

ТЕМА 8. Відповідальне лідерство, бізнес-етика, комплаєнс та стратегічні рішення

Соціальна відповідальність міжнародного підприємництва та принципи сталого розвитку. Етика підприємницьких і управлінських рішень. Антикорупційні принципи та комплаєнс у міжнародному бізнесі. Управління відносинами зі стейкголдерами. Репутаційні ризики. Відповідальне лідерство в умовах культурного різноманіття. Обґрунтування стратегічних рішень щодо створення, функціонування та розвитку міжнародних підприємницьких структур.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
Розділ 1. Міжнародне підприємництво: створення, функціонування та розвиток у глобальному середовищі						
Тема 1. Сутність та середовище міжнародного підприємництва	15	4	4	–	–	7
Тема 2. Стратегії виходу на зарубіжні ринки та міжнародні бізнес-моделі	15	4	4	–	–	7
Тема 3. Фінансове планування, облік, оподаткування та фінансування міжнародних підприємницьких проєктів	15	4	4	–	–	7
Тема 4. Міжнародний маркетинг, цифрові канали та глобальна конкурентоспроможність	15	4	4	–	–	7
Розділ 2. Підприємницьке лідерство в міжнародному бізнесі						
Тема 5. Підприємницьке лідерство та особистий професійний розвиток	15	4	4	–	–	7
Тема 6. Лідерство в міжкультурних командах та соціально-трудових відносинах	15	4	4	–	–	7
Тема 7. Лідерство в умовах цифрової трансформації та глобальної невизначеності	15	4	4	–	–	7

Тема 8. Відповідальне лідерство, бізнес-етика, комплаєнс та стратегічні рішення	15	4	4	–	–	7
Курсова робота	30	–	–	–	30	–
Усього за курсом	**150**	**32**	**32**	**0**	**30**	**56**

3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Аналіз міжнародного підприємницького середовища та можливостей для бізнес-ідеї	4
2	Тема 2. Вибір зарубіжного ринку, стратегії входу та міжнародної бізнес-моделі	4
3	Тема 3. Фінансове обґрунтування, джерела фінансування, облікові й податкові аспекти міжнародного проєкту	4
4	Тема 4. Аналіз міжнародного ринку, конкурентів і цифрової маркетингової стратегії	4
5	Тема 5. Діагностика стилю підприємницького лідерства та план особистого професійного розвитку	4
6	Тема 6. Кейс з управління міжкультурною командою, мотивації та вирішення конфлікту	4
7	Тема 7. Сценарний аналіз глобальних змін і цифрові інструменти адаптації міжнародного бізнесу	4
8	Тема 8. Кейс з етики, комплаєнсу та прийняття стратегічного рішення у міжнародному підприємництві	4
	Разом	**32**

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Підготувати аналітичний профіль підприємницького середовища обраної країни: ключові макроекономічні, інституційні, правові та цифрові фактори, можливості й ризики для міжнародного підприємця.	7
2	Тема 2. Для обраної бізнес-ідеї визначити цільовий зарубіжний ринок, порівняти альтернативні форми входу та обґрунтувати міжнародну бізнес-модель.	7
3	Тема 3. Розробити базовий фінансовий план міжнародного підприємницького проєкту, визначити джерела фінансування, охарактеризувати ключові облікові, податкові та валютні ризики.	7
4	Тема 4. Провести аналіз конкурентного середовища та поведінки споживачів на обраному зарубіжному ринку, запропонувати елементи міжнародної та цифрової маркетингової стратегії.	7
5	Тема 5. Провести самооцінювання лідерських компетентностей і сформувати індивідуальний план професійного розвитку підприємця-лідера.	7

6	Тема 6. Опрацювати кейс міжкультурної команди: визначити джерела комунікаційних і мотиваційних проблем, запропонувати модель командної взаємодії та лідерського впливу.	7
7	Тема 7. Провести сценарний аналіз впливу глобальної політичної, економічної або технологічної події на міжнародний підприємницький проєкт та запропонувати адаптаційні рішення.	7
8	Тема 8. Розробити короткий кодекс відповідального лідерства і комплаєнсу для міжнародної підприємницької структури та обґрунтувати рішення щодо роботи зі стейкголдерами.	7
	Разом	**56**

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Навчальним планом передбачено виконання курсової роботи. На її виконання відводиться 30 годин індивідуальної роботи, які враховано в загальному обсязі 150 годин дисципліни. Курсова робота має прикладний характер і передбачає самостійне обґрунтування міжнародного підприємницького проєкту або аналіз діяльності міжнародної підприємницької структури з визначенням проблем, можливостей розвитку та лідерських рішень.

Тема курсової роботи обирається здобувачем із переліку, запропонованого викладачем, або формується індивідуально та погоджується з викладачем. У роботі доцільно передбачити характеристику міжнародного підприємницького середовища, аналітичну частину щодо обраної компанії, ринку чи бізнес-ідеї та обґрунтовані пропозиції щодо розвитку, міжнародної експансії, фінансування, цифровізації або лідерського забезпечення підприємницького проєкту. Захист курсової роботи здійснюється у строки, визначені навчальним планом.

Орієнтовний розподіл часу на виконання курсової роботи:

– оформлення роботи та підготовка до захисту – 4 год.
– розроблення пропозицій щодо розвитку міжнародного підприємницького проєкту та лідерських рішень – 5 год.;
– виконання аналітичної та розрахункової частини – 8 год.;
– підготовка теоретико-методичної частини – 5 год.;
– пошук, відбір та опрацювання наукових, нормативних і статистичних джерел – 5 год.;
– вибір і погодження теми, формулювання мети, завдань та структури роботи – 3 год.;

Разом – 30 годин.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародне підприємництво та розвиток лідерства» (англ. International Entrepreneurship and Leadership Development) застосовуються проблемно орієнтовані лекції, пояснення, дискусії, кейс-метод, мозковий штурм, ситуаційний та сценарний аналіз, робота в малих групах, командні симуляції та презентація результатів. Значна

увага приділяється аналізу міжнародних ринків, бізнес-моделей, реальних підприємницьких кейсів, глобальних ризиків і лідерських ситуацій, а також використанню цифрових джерел даних та інструментів для обґрунтування підприємницьких рішень.

Практичні методи представлені розробленням елементів міжнародного підприємницького проєкту, фінансово-аналітичними розрахунками, аналізом конкурентного середовища та поведінки споживачів, моделюванням стратегій виходу на зарубіжні ринки, вирішенням кейсів з міжкультурного лідерства, етики й комплаєнсу, а також підготовкою індивідуальних і групових презентацій та аналітичних матеріалів.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль з дисципліни складається з поточного та підсумкового семестрового контролю. Поточний контроль проводиться під час практичних занять і самостійної роботи у формі усного та письмового опитування, презентації результатів індивідуальних і групових завдань, розв’язання підприємницьких і лідерських кейсів, виконання аналітичних та розрахункових завдань і тестування.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів освіти:

– інформаційно-аналітичні доповіді та презентації за тематикою міжнародного підприємництва і лідерства;

– виконання індивідуальних та групових практичних завдань, кейсів і проєктних робіт;

– перевірка засвоєння теоретичного матеріалу шляхом письмового опитування та тестування;

– участь у дискусіях, командних симуляціях, захисті запропонованих підприємницьких і лідерських рішень.

Усі роботи, виконані та представлені на заняттях в рамках навчальної дисципліни, включаючи доповіді, презентації, кейс-стаді та інші проєктні завдання, повинні бути **обов’язково завантажені в систему дистанційного навчання Moodle** у зазначені терміни. Це є необхідною умовою для їхнього подальшого оцінювання та обліку.

Відповідно до навчального плану здобувачі також виконують і захищають курсову роботу. Курсова робота є складовою поточного контролю та враховується у 60 балах, які здобувач може набрати протягом семестру. Максимальна кількість балів за курсову роботу – 20.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

<table>
<tr><td colspan="8">Поточний контроль та самостійна робота</td><td rowspan="2">Тест</td><td rowspan="3">Курсова робота</td><td rowspan="3">Екзамен</td><td rowspan="3">Сума</td></tr>
<tr><td>Т1.</td><td>Т2.</td><td>Т3.</td><td>Т4.</td><td>Т5.</td><td>Т6.</td><td>Т7.</td><td>Т8.</td></tr>
<tr><td colspan="8">35</td><td>За Т1 – Т8</td></tr>
<tr><td colspan="8"></td><td>5</td><td>20</td><td>40</td><td>100</td></tr>
</table>

Поточний контроль – 60 балів, з них:
Практична робота №1 – 4 бали;
Практична робота №2 – 4 бали;
Практична робота №3 – 4 бали;
Практична робота №4 – 4 бали;
Практична робота №5 – 4 бали;
Практична робота №6 – 5 балів;
Практична робота №7 – 5 балів;
Практична робота №8 – 5 балів;
Тестова робота – 5 балів;
Курсова робота та її захист – 20 балів.

Підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів (1 творче питання – 10 балів, 30 тестових питань з 1 правильною відповіддю. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал).

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточних оцінок та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю (екзамену). Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю (екзамену), якщо за результатами поточного контролю, включаючи виконання та захист курсової роботи, він набрав не менше 25 балів.

Критерії оцінювання курсової роботи – до 20 балів:

– 3 бали – захист курсової роботи: аргументованість доповіді, якість презентації, здатність відповідати на запитання та обґрунтовувати отримані результати.
– 2 бали – відповідність вимогам до оформлення, коректність посилань, дотримання академічної доброчесності;
– 4 бали – обґрунтованість авторських пропозицій щодо розвитку міжнародного підприємницького проєкту, виходу на зарубіжні ринки або лідерського забезпечення його реалізації;
– 5 балів – якість аналітичної та/або розрахункової частини, коректність використаних даних, методів і розрахунків;
– 6 балів – повнота розкриття теми, логічність структури, коректність теоретичних положень та використання сучасних джерел;

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Критерії оцінювання до всіх видів поточних завдань та підсумкового контролю наведені у відповідних розділах дистанційного курсу з дисципліни «Міжнародне підприємництво та розвиток лідерства» (англ. International Entrepreneurship and Leadership Development): https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=17131.

При вивченні кожної теми можливий поточний контроль у формі усного та/або письмового опитування та виступів здобувачів освіти із заздалегідь визначених питань.

У разі прояву академічної недоброчесності під час написання екзаменаційної роботи здобувач освіти одержує загальну нульову оцінку.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною чотирирівневою шкалою
90-100	Відмінно
70-89	Добре
50-69	Задовільно
0-49	Незадовільно

Використання технологій штучного інтелекту (ШІ)

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Використання моделі **«ШІ як асистент»** дозволяється під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, проведення аналітичних оглядів та інших письмових робіт для наступних цілей: пошук та систематизація інформації, добір та первинний аналіз наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту та його мовне редагування, генерація ідей. Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти. Усі отримані матеріали мають виключно допоміжний характер. Відповідальність за достовірність наведених відомостей, посилань та результатів несе здобувач освіти.

Використання моделі **«ШІ як інструмент»** дозволяється для окремих практичних, проєктних або дослідницьких робіт виключно для аналізу даних, створення візуалізацій, схем та зображень, проведення навчальних експериментів та порівняння результатів роботи різних моделей. Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу,

перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти. Допустимі межі застосування моделі «ШІ як інструмент» повідомляються викладачем до початку виконання завдання.

Кожна письмова робота повинна містити деталізовані відомості про застосування ШІ. Якщо відповідні технології не використовувалися, зазначається: «Під час виконання роботи технології штучного інтелекту не використовувалися». В іншому випадку вказуються назва сервісу або моделі, дата, характер отриманої допомоги та опрацьовані за її допомогою елементи роботи. На вимогу викладача здобувач освіти має надати використані запити (prompts), отримані відповіді, проміжні матеріали та пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Для підтвердження самостійності роботи та сформованості практичних навичок викладач може провести додаткове усне опитування здобувача освіти за змістом практичної роботи.

Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету. Незадекларованe або заборонене використання, подання згенерованого матеріалу як власного чи неможливість підтвердити самостійність виконання основної частини завдання є підставою для оцінювання роботи у 0 балів та її повторного виконання.

Зарахування неформальної освіти

Здобувачі можуть отримати додаткові бали за успішне проходження дистанційних курсів або тренінгів на провідних освітніх платформах, які тематично пов’язані зі змістом дисципліни і співвідносяться із загальною кількістю кредитів.

Прикладами релевантної неформальної освіти можуть бути:

– онлайн-курси (Coursera, Prometheus тощо) за тематикою, дотичною до змісту навчальної дисципліни;

– сертифіковані програми за тематикою, дотичною до змісту навчальної дисципліни, проведені міжнародними організаціями чи університетами;

– участь у майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з питань дотичних до змісту навчальної дисципліни (з підготовкою статей, тез доповідей, есе, пресрелізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу, публікацією чи відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем дотичних до змісту навчальної дисципліни (розробка анкетних форм, проведення опитувань, підготовка та проведення фокус-груп, обробка результатів дослідження, підготовка звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Умови зарахування результатів неформальної освіти:

– курс має бути погоджений з викладачем;

– здобувач має надати викладачеві офіційний документ (сертифікат або свідоцтво), що підтверджує успішне завершення курсу або участь у заходах викладених вище (див. приклади релевантної неформальної освіти);

– про наявність результатів релевантної неформальної освіти за темами, які змістовно пов'язані з курсом дисципліни, здобувач має повідомити викладача на початку семестру, у якому викладається дисципліна.

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Кожне звернення розглядається індивідуально. Рішення ухвалюється науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» на підставі поданого пакету документів від здобувача освіти.

Незалежно від кількості додаткових освітніх активностей загальна кількість балів за поточний контроль із урахуванням зарахованих результатів неформальної освіти не може перевищувати 60 балів.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Писаревський М. І. Дистанційний курс «Міжнародне підприємництво та розвиток лідерства» (International Entrepreneurship and Leadership Development). URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=17131.

2. Креативне лідерство: навч. посіб. / С. Ю. Пащенко, О. О. Сербін, С. П. Стоян, А. Ю. Трофімов, Д. В. Лукін; за ред. М. В. Ситницького. Київ: Національний центр розвитку креативного підприємництва КНУ ім. Т. Шевченка, Вид. Ліра-К, 2020.100 с.

3. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.

4. Посібник з підприємництва та розвитку бізнес навичок. 196 стр. URL: https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/posibnyk-z-pidpryyemnytstva-ta-rozvytku-biznes-navychok.

Допоміжна література

1. Закон України № 4196-IX «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/go/4196-20.

2. Цивільний кодекс України. Режим доступу:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15.

3. Податковий кодекс України. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.

4. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19.

5. Закон України «Про акціонерні товариства». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20.

6. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19.

7. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15.

8. Закон України «Про захист економічної конкуренції». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14.

9. Закон України «Про захист прав споживачів». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/go/1023-12.

1. Виноградська А. М. Основи підприємництва. Київ : Кондор, 2007. 544 с.

2. Донець Л. І., Романенко Н. Г. Основи підприємництва : підручник. Львів : Нац. ун-т «Львівська політехніка», 2004. 284 с.

3. Колот А. М. Створення власного бізнесу [Електронний ресурс]: навч. посібник / А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, та ін. К. : КНЕУ, 2017. 311 с.

4. Що таке креативна економіка і чому її називають новою економічною епохою? Algorytm. URL: https://algorytm.ngo/blogs/shcho-take-kreatyvna-ekonomika-i-chomu-yiyi-nazyvaiut-novoiu-ekonomichnoiu-epokhoiu.

5. Малинка О. Я., Устенко А. О. Управління брендом в системі маркетингу : підручник. Івано-Франківськ : Фоліант, 2014. 308 с.

6. Successful Grant Proposal Writing. Gorthe Institut. URL: https://cases.media/en/learning/course/grant-proposals/about (**онлайн-курс з написання грантів**).

7. Основи бізнесу : навч. посіб. / Я. С. Ларіна, С. В. Мочерний, В. М. Фомішина, С.І. Чеботар. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 384 с.

8. Романовський О. Г. Бізнес-лідерство і когнітивні якості : навчальний посібник / О.Г. Романовський. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. – 40 с.

9. Рекомендації до складання грантових заявок. Інформація відділу міжнародних зв'язків Хмельницького національного університету. URL: https://iro.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/rekomendatsii-do-skladannya-grantovykh-zayavok.pdf.

10. Сім кроків до успішного бізнесу : посібник-довідник з основ управління малим бізнесом / Г. В. Васильченко, С. М. Васильченко, Л. С. Вербовська та ін. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2005.

11. Економіка вражень: битва за час, увагу та гроші клієнта / Б. Джозеф Пайн II, Джеймс Г. Гілмор ; пер. з англ. А. Цвіри. – Х. : Віват, 2022. – 416 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Dr. Philip Kotler: “The Father of Modern Marketing”. The origins of Marketing, the Four Ps, “Marketing Management,” and Beyond. URL: https://marketinghistory.org/p/dr-philip-kotler-the-father-of-modern.

2. What is Marketing? Explained in 8 Minutes. URL: https://www.youtube.com/watch?v=f3L7yFPMtBw.